

شماره چاپ: ۴۴۴

دوره دهم - سال اول

شماره ثبت: ۲۴۴

تاریخ چاپ: ۱۳۹۶/۱/۲۱

اظهار نظر کارشناسی درباره کلیات:

«لایحه اهداف، وظایف و اختیارات

وزارت ورزش و جوانان»

کد موضوعی: ۲۷۰

شماره مسلسل: ۱۵۳۸۵

خردادماه ۱۳۹۶

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۳.....	مقدمه
۴.....	اسناد و تکالیف بالادستی در حوزه ورزش و جوانان
۱۰.....	انطباق لایحه با اسناد، تکالیف و سیاست‌های بالادستی
۱۶.....	تأثیر لایحه بر حوزه ورزش و جوانان
۲۱.....	جمع‌بندی و پیشنهاد
۲۳.....	منابع و مآخذ



اظهار نظر کارشناسی درباره کلیات:
«لایحه اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان»

چکیده

چارچوب کلی قانون اهداف و وظایف وزارت ورزش و جوانان باید به گونه‌ای تنظیم شود که منطبق بر سیاست‌ها، اسناد و تکالیف بالادستی کشور باشد و موجب توسعه ورزش کشور، مشارکت عمومی و رفع نیازهای اساسی جوانان شود. برخی از الزامات ملحوظ در اسناد بالادستی مرتبط با ساختار و مأموریت‌های ورزش و جوانان عبارتند از: ایجاد نظام اداری صحیح و حذف تشکیلات غیرضرور، حمایت از مالکیت بخش خصوصی مشروط بر عدم ایجاد زیان به جامعه، تربیت‌بدنی رایگان برای همه در تمام سطوح، ایجاد امکانات عادلانه برای همه، تضمین حقوق زن در تمام جهات، تأمین امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه، تأمین شرایط و امکانات کار برای همه، (قانون اساسی)، برخورداری از سلامت و رفاه (سند چشم‌انداز)، عدم ورود دولت به موارد خارج از اصل چهل و چهارم قانون اساسی، کوچک‌سازی دولت، صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی، توسعه تربیت‌بدنی و ورزش همگانی، توسعه ورزش در مدارس، توزیع عادلانه امکانات ورزش همگانی، ورزش برای کاهش آسیب‌های اجتماعی، توسعه کارآفرینی و ایجاد اشتغال، بسترسازی و ساماندهی اشتغال، بهبود محیط کسب‌وکار، رفع موانع ازدواج (سیاست‌های کلی)، ساماندهی وضعیت رسانه‌ای ورزش کشور، توسعه سرمایه‌گذاری ورزش کشور در سطوح پایه، توسعه و ارتقای کیفی و کمی ورزش بانوان، تقویت و ارتقای سلامت عمومی و کاهش

آسیب‌های اجتماعی با ورزش همگانی (شورای عالی انقلاب فرهنگی)، ممنوعیت پرداخت وجه به ورزش حرفه‌ای، تقسیم حق پخش تلویزیونی مسابقات ورزشی، خرید خدمات از بخش غیردولتی، کاهش حجم، اندازه و ساختار دولت، آموزش و مشاوره جوانان جهت ازدواج (قانون برنامه ششم توسعه)، وضع و اخذ عوارض و مالیات بر نوشیدنی‌های قندی و مواد دخانی و هزینه‌کرد آن در ورزش، معافیت مالیاتی مؤسسات ورزشی، معافیت از خدمت، جذب و استخدام و امریه قهرمانان ورزشی، واگذاری اماکن ورزشی، تأسیس و فعالیت باشگاه‌های ورزشی، ازدواج، اشتغال و مسکن جوانان (قوانین جاری)، البته نقش وزارت ورزش و جوانان در خصوص مسئله ازدواج، اشتغال و مسکن صرفاً معطوف به هماهنگی، پیگیری و مشارکت در سیاستگذاری است.

علاوه بر این، اهداف و وظایف وزارت باید به گونه‌ای تدوین شود که ضمن توسعه متوازن همه ابعاد و رشته‌های ورزشی و تسهیل دسترسی و ارزان بودن ورزش به خصوص برای اقشار ضعیف و نیازمند، به رفع نیازهای اساسی جوانان منجر شود. بررسی کلیات لایحه نشان می‌دهد که بخشی از ملاحظات و الزامات اسناد بالادستی مثل توسعه ورزش مدارس، حق پخش تلویزیونی و اوقات فراغت جوانان مورد توجه واقع شده و بخش عمده‌ای از آن همچون رایگان شدن ورزش، توسعه ورزش بانوان، توسعه عادلانه اماکن ورزش، رفع موانع ازدواج، اشتغال و مسکن جوانان رعایت نشده است، از این رو کلیات لایحه مورد تأیید نیست، لکن نظر به فقدان قانون مصوب مجلس شورای اسلامی برای اداره امور ورزش و جوانان کشور و ضرورت توسعه و بهبود وضعیت ورزش کشور و رفع نیازهای جوانان جامعه پیشنهاد می‌شود قانونگذار با رعایت الزامات اسناد بالادستی به اصلاح لایحه بپردازد.



مقدمه

یکی از دلایل عمده ادغام سازمان‌های تربیت‌بدنی و ملی جوانان و تبدیل آنها به وزارت ورزش و جوانان؛ افزایش قدرت نظارت و پاسخگو کردن آنها بود، لذا «قانون تبدیل سازمان‌های تربیت‌بدنی و ملی جوانان به وزارت ورزش و جوانان» در تاریخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۲ در مجلس شورای اسلامی تصویب و به تأیید شورای محترم نگهبان رسید. در این قانون آمده است: «اقدامات قانونی برای انجام اصلاحات لازم در مقررات مربوط به آن به عمل خواهد آمد». علاوه بر این، اداره ورزش کشور با قانون ۴۶ سال پیش - قانون تأسیس سازمان تربیت‌بدنی مصوب ۱۳۵۰ - دولت را بر آن داشت تا لایحه «اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان» را تقدیم مجلس کند. در گزارش پیش رو، چارچوب کلی لایحه براساس الزامات اسناد بالادستی ارزیابی شده و بررسی کلیات لایحه از حیث انطباق با این اسناد، تأثیر بر حوزه ورزش و جوانان و پیامدهای فرهنگی - اجتماعی نیز مورد نظر بوده است. در واقع مبنای ارزیابی کلی لایحه در این گزارش انطباق با اسناد و تکالیف بالادستی و آثار بی‌توجهی به الزامات اسناد بالادستی بر حوزه ورزش و جوانان و در نهایت پیامدهای کلان فرهنگی - اجتماعی آنهاست. بی‌توجهی یا کم‌توجهی به اسناد و تکالیف بالادستی در تدوین قوانین عادی علاوه بر آنکه حاکمیت قانون را خدشه‌دار می‌کند و از منظر حقوقی ایجاد مشکل می‌کند، مجریان، ناظران و شهروندان را نیز در اجرا، نظارت و تبعیت از قانون با دشواری مواجه خواهد کرد.

اسناد و تکالیف بالادستی در حوزه ورزش و جوانان

قانونگذار باید در مراحل بررسی لایحه، به موازات توجه به شفافیت و برخورداری از جامعیت، نیازهای عمومی و منافع ملی، واقعیت‌ها، پیامدها و تبعات اجرای قانون، رعایت اسناد و تکالیف قانونی بالادستی چون قانون اساسی، سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی نظام به‌ویژه اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی، سیاست‌های کلی نظام اداری، اقتصاد مقاومتی، سلامت، جمعیت، خانواده، برنامه ششم توسعه و قوانین مادر - از قبیل قانون برنامه ششم توسعه، مدیریت خدمات کشوری، محاسبات عمومی کشور، احکام دائمی توسعه کشور، تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و ... - را نیز به جد مد نظر قرار دهد.

با توجه به لحاظ شدن ملزومات جامعه و مصالح کشور در اسناد و تکالیف بالادستی، این رعایت بیش از پیش ضروری است. در این گزارش الزامات اسناد و تکالیف بالادستی در حوزه ورزش و جوانان (شامل قانون اساسی، سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی ابلاغی، قوانین عادی مادر از جمله قانون برنامه ششم توسعه، قانون احکام دائمی توسعه، قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون محاسبات عمومی کشور، قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت) در دو حیطة الزامات مرتبط با ساختار و تشکیلات و مأموریت‌ها و وظایف دستگاه‌ها بررسی شده و سپس لایحه براساس آن ارزیابی شده است.

۱. اسناد و تکالیف بالادستی مرتبط با ساختار و تشکیلات

بند «۱۰» اصل سوم قانون اساسی ایجاد نظام صحیح اداری و حذف تشکیلات غیرضرور را مورد تأکید قرار داده است. قانون اجرای اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی به ضرورت



کوچک‌سازی دولت و حمایت دولت از تشکیل و توسعه تعاونی‌ها از طرق مختلف، اعمال نقش حاکمیتی دولت در قالب سیاستگذاری و نظارت بر اجرای قوانین موضوعه و توانمندسازی بخش‌های خصوصی و تعاونی تأکید دارد. به‌علاوه، جز «۱» بند «الف» سیاست‌های کلی اصل مزبور به صراحت بیان می‌دارد «دولت حق فعالیت اقتصادی جدید خارج از موارد صدر اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی را ندارد و موظف است هرگونه فعالیت (شامل تداوم فعالیت‌های قبلی و بهره‌برداری از آن) را که مشمول عناوین صدر اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی نباشد، حداکثر تا پایان برنامه پنج‌ساله چهارم (سالانه حداقل ۲۰ درصد کاهش فعالیت) به بخش‌های تعاونی و خصوصی و عمومی غیردولتی واگذار کند»، همچنین «کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت در تصدی فعالیت‌های اقتصادی» مورد تأکید واقع شده است.

به‌علاوه، بند «۱۰» سیاست‌های کلی نظام اداری «چابک‌سازی، متناسب‌سازی و منطقی ساختن تشکیلات نظام اداری در جهت تحقق اهداف چشم‌انداز» را مورد تأکید قرار داده است. در همین راستا، بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی به ضرورت «صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زائد» - که در قانون برنامه ششم نیز به تشریح در قالب ماده (۲۸) به تصویب مجلس رسید - اشاره دارد. علاوه بر موارد مذکور، برخی قوانین عادی از جمله ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری نیز به موضوع کاهش میزان تصدیگری دولت و واگذاری امور به بخش غیردولتی پرداخته است.

درمجموع اهم موارد ذیل به استناد اسناد بالادستی در ارتباط با ساختار و

تشکیلات مورد تأکید واقع شده‌اند:

۱. ایجاد نظام اداری صحیح و حذف تشکیلات غیرضرور (بند «۱۰» اصل سوم قانون اساسی).

۲. حمایت از مالکیت بخش خصوصی مشروط بر رشد و توسعه اقتصادی کشور و عدم ایجاد زیان به جامعه (اصل چهل و چهارم قانون اساسی).
 ۳. عدم ورود دولت در موارد خارج از صدر اصل چهل و چهارم و تمرکز بر سیاستگذاری و نظارت (سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی).
 ۴. کوچک‌سازی دولت و حمایت از تعاونی‌ها (سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی).
 ۵. تغییر نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم بنگاه به سیاستگذاری و هدایت و نظارت (سیاست‌های راهبردی نظام درباره بند «ج» اصل چهل و چهارم قانون اساسی).
 ۶. صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور و حذف عناصر غیرضرور (سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی).
 ۷. چابک‌سازی، متناسب‌سازی و منطقی ساختن تشکیلات نظام اداری (سیاست‌های کلی نظام اداری).
 ۸. کاهش حجم، اندازه و ساختار دستگاه‌های اجرایی (ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه).
 ۹. کاهش میزان تصدیگری دولت و واگذاری امور به بخش غیردولتی (ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت).
 ۱۰. واگذاری مجتمع مازاد ورزشی به بخش خصوصی و تعاونی با اولویت فدراسیون‌های ورزشی (ماده (۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)).
- این ده مورد بر چهار مورد کوچک‌سازی و چابک‌سازی دولت، منطقی‌سازی اندازه دولت، واگذاری تصویر به بخش غیردولتی و حذف تشکیلات غیرضروری اشاره دارد. بنابراین کلیات لایحه از حیث ساختار و تشکیلات براساس این چهار مورد که مذکور در اسناد بالادستی، ارزیابی شده است.

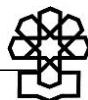


۲. اسناد و تکالیف بالادستی مرتبط با مأموریت‌ها و وظایف

در خصوص خط‌مشی‌ها، مأموریت‌ها و وظایف حوزه ورزش و جوانان نیز در اسناد و تکالیف بالادستی الزاماتی وجود دارد. موارد زیر تأکیدات اسناد و تکالیف بالادستی مرتبط با مأموریت‌ها و وظایف حوزه ورزش و جوانان است که لازم است در فرآیند تصویب لایحه ارائه شده مد نظر قانونگذار قرار گیرد:

۱. تربیت‌بدنی رایگان برای همه در تمام سطوح (بند «۳» اصل سوم قانون اساسی).
۲. رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه (بند «۹» اصل سوم قانون اساسی).
۳. تضمین حقوق زن (بانوان) در تمام جهات (اصل بیست‌ویکم قانون اساسی).
۴. برخورداری از سلامت و رفاه (سند چشم‌انداز).
۵. توسعه تربیت‌بدنی و ورزش همگانی (سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه).
۶. توسعه تربیت‌بدنی و ورزش در مدارس (سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش).
۷. استفاده از ورزش در کاهش آسیب‌های اجتماعی (سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر).
۸. توزیع عادلانه امکانات ورزش همگانی برای آحاد مردم (سیاست‌های کلی سلامت).
۹. اولویت‌پذیری بر درمان (سیاست‌های کلی سلامت).
۱۰. شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن (سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی).
۱۱. فعال‌سازی سرمایه‌های انسانی و علمی برای توسعه کارآفرینی و تأکید بر ارتقای درآمد (سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی).
۱۲. ساماندهی وضعیت رسانه‌های ورزش کشور، توسعه سرمایه‌گذاری ورزش کشور در سطوح پایه، توسعه و ارتقای کیفی و کمی ورزش بانوان، تقویت و ارتقای سلامت عمومی و کاهش

- آسیب‌های اجتماعی با ورزش همگانی (مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۹۵).
۱۳. درآمدزایی ورزش از طریق حق پخش تلویزیونی (ماده ۹۲) قانون برنامه ششم توسعه.
۱۴. ممنوعیت پرداخت هرگونه وجه به ورزش حرفه‌ای (ماده ۹۴) قانون برنامه ششم توسعه.
۱۵. معافیت مالیاتی مؤسسات ورزشی (ماده ۱۳۴) قانون مالیات‌های مستقیم.
۱۶. هزینه‌کرد ۱ درصد بودجه دستگاه‌های اجرایی برای توسعه ورزش همگانی، قهرمانی و زیرساخت‌های ورزشی مدارس و روستاها (ماده ۵۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲).
۱۷. وضع و اخذ عوارض از نوشیدنی‌های قندی برای توسعه اماکن ورزشی با اولویت روستاها (ماده ۶۹) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲).
۱۸. وضع و اخذ عوارض و مالیات بر مواد دخانی برای توسعه ورزش (ماده ۷۳) قانون برنامه ششم توسعه.
۱۹. خرید خدمات از بخش غیردولتی به جای تولید آن (ماده ۲۵) قانون برنامه ششم توسعه و ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت.
۲۰. واگذاری اماکن و تأسیسات موجود و نیمه‌تمام ورزشی به بخش غیردولتی و کسب درآمد از طریق نصب آگهی تبلیغاتی در اماکن ورزشی (ماده ۴۴) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت.
۲۱. تأمین نیرو برای فدراسیون‌های ورزشی از طریق امریه قهرمانان (ماده ۳۳) قانون احکام دائمی.
۲۲. معافیت از خدمت و جذب قهرمانان ورزشی؛ (قانون سرباز قهرمان).
- این موارد بر رایگان بودن ورزش برای همه، توسعه تربیت‌بدنی ورزش همگانی، توسعه



ورزش بانوان، توسعه ورزش مدارس، سرمایه‌گذاری در ورزش پایه، توزیع عادلانه امکانات ورزش، سازماندهی و ساماندهی رسانه‌های ورزش حق پخش تلویزیونی و ممنوعیت پرداخت وجه به ورزش حرفه‌ای تأکید دارند.

در حوزه جوانان نیز موارد ذیل قابل ملاحظه است:

۱. تأمین امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه (بند «۱» اصل چهل‌وسوم قانون اساسی).
۲. تأمین شرایط و امکانات کار برای همه (بند «۲» اصل چهل‌وسوم قانون اساسی).
۳. بهبود محیط کسب‌وکار (سیاست‌های کلی اشتغال و سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه).
۴. بسترسازی و ساماندهی اشتغال (سیاست‌های کلی تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی).
۵. توانمندسازی جوانان برای اشتغال و توانمندسازی زوج‌های جوان در تأمین هزینه‌های زندگی (سیاست‌های کلی جمعیت).
۶. رفع موانع ازدواج، تسهیل و ترویج تشکیل خانواده و افزایش فرزند (سیاست‌های کلی جمعیت).
۷. افزایش نرخ باروری برای حفظ جمعیت جوان کشور (سیاست‌های کلی جمعیت).
۸. کاهش سن ازدواج و حمایت از زوج‌های جوان (سیاست‌های کلی جمعیت).
۹. ایجاد سازوکارهای لازم برای افزایش فرزندآوری جهت برخورداری از جامعه جوان، سالم، پویا و بالنده (سیاست‌های کلی خانواده).
۱۰. ایجاد نهضت فراگیر ملی برای ترویج و تسهیل ازدواج موفق و آسان (سیاست‌های کلی خانواده).
۱۱. تدوین و اجرای سند جامع سبک زندگی اسلامی - ایرانی، رفع موانع ازدواج و کاهش سن ازدواج، واسپاری و حمایت از سازمان‌های مردم‌نهاد و ترویج تفریحات و اوقات فراغت سالم (ماده (۳۷) قانون احکام دائمی توسعه).

۱۲. مسکن، ازدواج و اشتغال جوانان (قانون تسهیل ازدواج جوانان مصوب ۱۳۸۴).

۱۳. آموزش و مشاوره جوانان جهت ازدواج (ماده (۱۰۲) قانون برنامه ششم توسعه).

- ذکر این نکته حائز اهمیت است که وظیفه وزارت صرفاً به هماهنگی و پیگیری امور مسکن، اشتغال و رفع نیازهای ازدواج جوانان معطوف است. به‌طور خلاصه موارد فوق‌الذکر به رفع نیازهای اساسی جوانان در حوزه ازدواج، اشتغال و مسکن و بخش ترویج اوقات فراغت سالم تأکید دارند.

انطباق لایحه با اسناد، تکالیف و سیاست‌های بالادستی

۱. بررسی ساختار و تشکیلات وزارت

لازم است به این نکته مهم توجه شود که الزامات مربوط به ساختار و مأموریت‌ها گاهی با همدیگر تداخل و تلاقی دارند و ضروری است رعایت این الزامات در کنار هم و به‌صورت مکمل صورت پذیرد یعنی این‌گونه نباشد که توجه به یکی مانع از تحقق دیگری شود مثلاً تأکید بر واگذاری اماکن ورزشی نباید مانع رایگان شدن ورزش کشور و توسعه ورزش همگانی شود یا واگذاری در حوزه ورزش حرفه‌ای و قهرمانی نباید حاکمیت ملی بر ورزش را خدشه‌دار کند بنابراین وقتی در حوزه ورزش می‌خواهیم به مطابقت لایحه با اسناد بالادستی مرتبط با ساختار و مأموریت‌ها - هر دو - بپردازیم باید این پیچیدگی را مدنظر قرار دهیم.

همان‌طور که گفته شد اسناد و تکالیف بالادستی مرتبط با ساختار و تشکیلات وزارت بر کوچک‌سازی و چابک‌سازی دولت، منطقی‌سازی اندازه دولت، واگذاری تصدی به بخش غیردولتی و حذف تشکیلات غیرضرور اشاره دارد.



از بررسی مفاد لایحه مطابق الزامات و ملاحظات اسناد بالادستی مرتبط با ساختار و تشکیلات وزارت چنین استنباط می‌شود که:

- اولاً به استناد ماده (۶) لایحه، که مقرر است ساختار و تشکیلات وزارت به تأیید سازمان امور اداری و استخدامی برسد، بررسی دقیق ساختار وزارت مطابق الزامات اسناد بالادستی مربوط ممکن نیست.

- ثانیاً یک ساختار چابک به میزان و نحوه انجام مأموریت‌های ملزم وابسته است، لذا راه‌حل دیگر برای بررسی انطباق ساختار وزارت با الزامات بالادستی این است که مأموریت‌های پیش‌بینی شده در لایحه مورد ارزیابی قرار گیرند. بنابراین، اظهارنظر در خصوص مطابقت ساختار وزارت با الزامات اسناد بالادستی، به بررسی مأموریت‌های پیش‌بینی شده در لایحه محدود شده است.

از مفاد لایحه چنین بر می‌آید که:

- در حوزه ورزش، واگذاری و فروش زیرساخت‌ها و اماکن ورزشی و در مقابل تصدیگری در سایر حوزه‌ها مدنظر است.

- در حوزه جوانان، احداث و اداره خانه‌های جوانان بیشتر مورد توجه قرار گرفته شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود نگاه لایحه در دو حوزه ورزش و جوانان موزون و یکسان نیست. توضیح بیشتر در این باره اینکه هرچند زمینه‌سازی فعالیت بخش خصوصی و حمایت از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در ورزش مد نظر لایحه واقع شده است، لکن «واگذاری و فروش اماکن ورزشی» تنها موضوعی است که صراحتاً تأکید شده است. با وجود اینکه واگذاری اماکن دولتی به بخش غیردولتی مطابق اسناد و تکالیف

بالادستی است و در حال حاضر در حوزه ورزش نیز به موجب قانون انجام می‌شود،^۱ اما باید دانست که شاهبیت و زیربنای توسعه ورزش در ابعاد تربیتی، همگانی، حرفه‌ای و قهرمانی وابسته به ایجاد و در دسترس بودن زیرساخت‌ها و اماکن ورزشی است و یکی از موانع جدی عدم توسعه ورزش و کاهش مشارکت مردم در برنامه‌های ورزشی به‌ویژه در ابعاد تربیتی و همگانی، واگذاری اماکن ورزشی به بخش غیردولتی است که با گران شدن ورزش موجب گسترش پیامدها و تبعات نامطلوب فرهنگی و اجتماعی جامعه می‌شود. از حیث حقوقی نیز موضوع واگذاری اماکن ورزشی مدنظر لایحه به جد قابل ملاحظه است چه آنکه اصل چهل و چهارم قانون اساسی ورود بخش غیردولتی را مشروط به «عدم ایجاد زیان به جامعه» عنوان کرده است.

به‌علاوه، در دو بُعد ورزش قهرمانی و حرفه‌ای کشور این امکان وجود دارد که توسط بخش غیردولتی اداره شوند، لکن از مفاد لایحه چنین استنباط نمی‌شود و ردپایی از تحقق ملاحظات اسناد بالادستی در خصوص عدم مداخله وزارت در اداره دو بُعد ورزش قهرمانی و حرفه‌ای در مفاد لایحه ارائه شده مشاهده نمی‌شود.

در حوزه جوانان نیز، «اداره خانه‌های جوانان ایجاد شده توسط دولت» در حالی از وظایف وزارت عنوان شده است که با ملاحظات ذکر شده در خصوص صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور و حذف عناصر غیرضرور، چابک‌سازی، منطقی ساختن تشکیلات نظام اداری، کاهش حجم، اندازه دولت و... مغایرت دارد و نیز با توجه به تعریف انشا شده در لایحه «مراکز غیردولتی و مورد حمایت دولت» از

۱. ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و ماده (۴۴) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت.



منظر ماهیت حقوقی نیز واجد ابهام است. رسمیت بخشیدن به این موضوع علاوه بر حجیم کردن دولت و وزارت متبوع به دور شدن از نیازهای اساسی و منطقی جوانان (اشتغال، ازدواج و مسکن) منجر می‌شود.

۲. بررسی مأموریت‌ها و وظایف

۳۵ ملاحظه در اسناد و تکالیف بالادستی به مأموریت‌ها و وظایف وزارت تأکید دارند. از این میزان ۲۲ مورد ناظر به امورات ورزشی و ۱۳ مورد مربوط به امور جوانان است. بررسی لایحه نشان می‌دهد، بخشی از مفاد لایحه منطبق بر اسناد و سیاست‌های بالادستی تدوین شده‌اند، گاهاً مصادیق مذکور در لایحه با ملاحظات مذکور در اسناد بالادستی منافات دارند و جهت تحقق معدودی از ملاحظات مذکور در اسناد و تکالیف بالادستی، مصادیقی در لایحه ارائه شده وجود ندارد؛

از بررسی مفاد لایحه مطابق ملاحظات اسناد بالادستی چنین استنباط

می‌شود که:

- الزام مربوط به توسعه ورزش مدارس رعایت شده است.
- الزام مربوط به حق پخش تلویزیونی رعایت شده است.
- الزام مربوط به اوقات فراغت جوانان رعایت شده است.
- الزام مربوط به توسعه ورزش همگانی رعایت شده است، اما جمع جبری مأموریت‌های پیش‌بینی شده مانع تحقق آن می‌شود.
- الزام مربوط به منع پرداخت وجه به ورزش حرفه‌ای رعایت نشده است و مفاد قید شده در لایحه مغایر اسناد بالادستی می‌باشد.

- الزام مربوط به توسعه ورزش بانوان رعایت نشده است.
 - الزام مربوط به توسعه و توزیع عادلانه امکانات ورزشی رعایت نشده است.
 - الزام مربوط به ساماندهی رسانه‌های ورزشی رعایت نشده است.
 - الزام مربوط به توسعه سرمایه‌گذاری ورزش کشور در سطوح پایه رعایت نشده است.
 - الزام مربوط به رفع موانع ازدواج، اشتغال و مسکن جوانان رعایت نشده است.
- ملاحظات و الزامات اسناد بالادستی در قالب مأموریت‌ها نشان می‌دهد که در چهار مورد رعایت شده یک مورد با اسناد بالادستی مغایرت دارد و پنج الزام بالادستی بی‌توجه باقی‌مانده است.**

درخصوص یک مورد که در لایحه مورد توجه قرار گرفته است و با اسناد بالادستی مغایرت دارد یعنی پرداخت وجه به ورزش حرفه‌ای باید توجه کرد که «کمک به باشگاه‌های ورزشی» در حالی در متن لایحه انشا شده است که تبصره «۲» ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه به صراحت «ممنوعیت پرداخت هرگونه وجه به ورزش حرفه‌ای» را مورد تأکید قرار داده است. «کسب درآمد از محل فروش بلیت و انواع درآمدهای حاصل از رویدادها و مسابقات ورزشی، تبلیغات و بازاریابی ورزشی» از منظر اسناد و قوانین بالادستی خالی از ابهام و ایراد نیست. اولاً اینکه به لحاظ ضوابط بین‌المللی کسب درآمد از این محل متعلق به دینفعان (باشگاه‌ها و مجریان برگزاری مسابقات ورزشی) است، هر چند مالکیت اماکن ورزشی در اختیار وزارت است، اما مطابق اصل چهل‌وششم قانون اساسی^۱ و نیز بندهای «۴»

۱. هر کس مالک حاصل کسب‌وکار مشروع خویش است و هیچ‌کس نمی‌تواند به‌عنوان مالکیت نسبت به کسب‌وکار خود امکان کسب‌وکار را از دیگری سلب کند.



و «۵» اصل چهل و سوم^۱ و بند «۶» اصل سوم قانون اساسی^۲، با توجه به فعالیت اقتصادی و ورزشی باشگاه‌ها و برنامه‌ریزی و اداره مسابقات ورزشی توسط فدراسیون‌ها و سازمان‌های مجری مسابقات مربوط، کسب درآمد از محل‌های مزبور برای وزارت اشکال دارد. از حیث نگاه کارشناسی باشگاه‌های ورزشی و سازمان‌های مجری مسابقات ورزشی دارای حقوقی از جمله حق پخش تلویزیونی مسابقات ورزشی، حق بلیت‌فروشی و بهره‌مندی از درآمدهای روز مسابقه و حق مالکیت معنوی (استفاده از برند و علائم تجاری) می‌باشند که با توجه به ضوابط ورزشی بین‌المللی لازم است مورد توجه قانونگذار قرار گیرند.

به‌علاوه، علیرغم تأکید اسناد و تکالیف بالادستی در حل مشکلات اساسی جوانان - ازدواج، اشتغال و مسکن - هیچ‌بندی از مواد و مفاد لایحه ارائه شده این موضوع را - در قالب مأموریت اجرایی و سازوکار رفع نیازهای مربوط - پوشش نداده است و صرفاً جهت برآوردن نیازهای دیگر آنها و نیز مشاوره از دواج به احداث و اداره خانه‌های جوانان اکتفا کرده است که به‌نظر می‌رسد برای رسیدن به هدف مربوط ابزار مناسبی انتخاب نشده است. همان‌طور که گفته شد نقش وزارت در رفع نیاز مسکن و اشتغال جوانان معطوف به برنامه‌ریزی، هماهنگی و پیگیری و مشارکت فعال در سیاستگذاری است و در حوزه ازدواج و اوقات فراغت نقش حمایتی دارد. با این حال در لایحه صرفاً به «مدیریت راهبردی و فرابخشی امور جوانان در جهت حل مسائل جوانان» اشاره شده است، اما این موضوع به قدری کلی تنظیم شده است که از آن می‌توان برای هر هدف دیگری هم استفاده کرد. بنابراین در این مورد نیز نیاز به تصریح و شفاف‌سازی وجود دارد. ذکر این نکته نیز ضروری است که ورزش خود ظرفیت

۱. جلوگیری از بهره‌کشی از کار دیگری - منع اضرار به غیر و انحصار.

۲. محو هرگونه استبداد و خودکامگی و انحصارطلبی.

بسیار قابل‌ی برای توسعه اشتغال و کارآفرینی جوانان در حوزه مربوطه دارد که طی سال‌های متمادی مورد غفلت دولت و قانونگذار واقع شده است، حائز اهمیت است بدانیم برخی از کشورهای جهان با برنامه‌ریزی مدون در حوزه ورزش در قالب یک صنعت روزآمد و پررونق به کارآفرینی، اشتغال، ارزآوری و توسعه اقتصادی روی آوردند که لازم است مورد توجه قانونگذار واقع شود.

مضاف بر موارد مذکور، بررسی لایحه انتزاع امور جوانان از وزارت ورزش و

جوانان در هیئت وزیران که حاکی از رویکرد دوگانه دولت در این حوزه است،

ضرورت تأمل بیشتر قانونگذار را می‌طلبد.

تأثیر لایحه بر حوزه ورزش و جوانان

برخی مفاد لایحه ارائه شده از جمله توجه به تحقق اصل سوم قانون اساسی، آمایش سرزمینی ورزش کشور، تقویت ورزش مدارس و دیپلماسی ورزشی برای توسعه ابعاد ورزشی و تحقق اسناد بالادستی مثبت تلقی می‌شوند. با این حال، عدم رعایت برخی الزامات و ملاحظات اسناد بالادستی در لایحه آثار و پیامدهای منفی را در پی دارد که از جمله آنها می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

۱. تضعیف ورزش همگانی

هرچند، «توسعه و تعمیم ورزش همگانی» در اهداف لایحه درج شده است و به «تأمین موجبات لازم به منظور تحقق بند «۳» اصل سوم قانون اساسی» نیز اشاره شده است، اما تصریح به کسب درآمد از محل «بهره‌برداری و واگذاری و فروش مجموعه‌ها و اماکن و اراضی متعلق به وزارت» و «واگذاری اماکن و تأسیسات موجود ورزشی» با روح حاکم بر اصل مذکور - رایگان بودن ورزش



برای همه - منافات داشته و عملاً باعث تضعیف ورزش همگانی و مانع مشارکت مردم در برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی می‌شود. باید دانست که نگاه افراطی اقتصادی به ورزش کشور و کسب درآمد از این محل - در حوزه زیرساخت‌های ورزشی - مانع توسعه همه‌جانبه ورزش کشور شده و ملاحظات و الزامات اسناد بالادستی و حتی اهداف لایحه را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد. زاییده این نوع نگاه، قطعاً گران شدن ورزش، ناتوانی مردم و عدم تمایل آنها برای مشارکت در فعالیت‌های ورزشی در پی آن افزایش نرخ بیماری‌های مزمن و ناهنجاری‌های اجتماعی می‌شود. لازم به توضیح بیشتر اینک توسعه اقتصاد ورزش کشور در گرو توسعه و توزیع مناسب و عادلانه امکانات و زیرساخت‌های ورزشی کشور و کسب درآمد نه از محل واگذاری اماکن، بلکه از طریق توسعه ورزش حرفه‌ای و قهرمانی و سرمایه‌گذاری در ورزش پایه و ورزش مدارس است. چیزی که حلقه مفقوده ورزش کشور و نیز لایحه ارائه شده است و باید به جد مورد توجه قانونگذار قرار گیرد. باید دانست که «صنعت ورزش» و «رونق اقتصادی ورزش» بر پایه توسعه ورزش حرفه‌ای و قهرمانی (از طریق تربیت بازیکن و مربی، ترانسفر آنها و جذب اسپانسرینگ) و تولیدات ورزشی استوار است نه صرفاً واگذاری و فروش اماکن ورزشی. در مقدمه قانون اساسی تأکید شده است «در تحکیم بنیادهای اقتصادی، اصل، رفع نیازهای انسان در جریان رشد و تکامل اوست نه همچون دیگر نظام‌های اقتصادی تمرکز و تکاثر ثروت و سودجویی، زیرا در مکاتب مادی، اقتصاد خود هدف است و به این دلیل در مراحل رشد، اقتصاد عامل تخریب و فساد و تباهی می‌شود؛ ولی در اسلام اقتصاد وسیله است و از وسیله انتظاری جز کارآیی بهتر در راه وصول به هدف نمی‌توان داشت». با این حال، از مفاد لایحه چنین

بر می‌آید که متأسفانه رونق اقتصادی و کسب درآمد هدف اولی وزارت است (آن هم نه از طریق توسعه ورزش حرفه‌ای و قهرمانی و تولیدات ورزشی که به‌وسیله تبدیل اماکن ورزشی به یک بنگاه اقتصادی)، این در حالی است که ذات امور ورزشی از نوع خدمات فرهنگی - اجتماعی و هزینه‌ای است و نه امور اقتصادی و درآمدزا.

هر چند واگذاری اماکن ورزشی تا حدودی برای وزارت درآمدزاست، اما باید در نظر داشت که پیامدهای نامطلوب و هزینه‌های تحمیلی به جامعه ناشی از این موضوع در بلندمدت بسیار بیشتر از درآمدزایی حداقلی^۱ است. ذکر این نکته ضروری است که خصوصی‌سازی در همه ابعاد ورزشی نه امکانپذیر است و نه منطقی؛ ورزش همگانی، ورزش تربیتی و ورزش بانوان نیازمند حمایت جدی دولت است و ضروری است به‌جای خصوصی‌سازی در این ابعاد و کسب درآمد از این محل با ایجاد و توسعه اماکن ورزشی زمینه را برای تسهیل دسترسی عموم به امکانات ورزشی و رایگان شدن ورزش و سرانجام همگانی شدن ورزش به‌وجود آورد.

بنابراین، توسعه و توزیع متوازن اماکن و زیرساخت‌های ورزشی با اولویت مناطق کم‌برخوردار و محروم، تسهیل دسترسی عموم به امکانات و برنامه‌های ورزشی و تصریح به رایگان شدن ورزش برای همه در لایحه جهت توسعه و تعمیم ورزش همگانی ضرورت دارد.

۲. تضعیف ورزش حرفه‌ای و قهرمانی

کسب درآمد از محل «فروش بلیت، انواع درآمدهای حاصل از رویدادها و مسابقات ورزشی، تبلیغات و بازاریابی ورزشی و حق پخش رسانه‌ای» - موضوع جزء «۲۰» بند «الف» ماده (۴) لایحه - ورود وزارت به حقوق باشگاه‌ها و سازمان‌های مجری مسابقات ورزشی تلقی

۱. مجموع درآمدهای ناشی از اجاره اماکن توسط وزارت در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ حدود ۶۰ میلیارد تومان بود.



شده و زمینه‌ساز نابسامانی ورزش حرفه‌ای، کاهش درآمد باشگاه‌ها، وابستگی بیشتر آنها به دولت و در نتیجه عدم توسعه ورزش ملی و افول جایگاه ورزش قهرمانی در رقابت‌های بین‌المللی خواهد شد. محل تأمین بودجه ورزش حرفه‌ای و قهرمانی که توسط بخش غیردولتی اداره می‌شوند یا باید اداره شوند عبارت است از: حق پخش مسابقات ورزشی، حق بهره‌مندی از درآمدهای روز مسابقه (شامل بلیت‌فروشی و تبلیغات دورزمین) و حق مالکیت معنوی (استفاده از برند و علائم تجاری). این درحالی است که لایحه مقرر دارد درآمدهای ناشی از این حقوق متعلق به وزارت است و این تعرض به حقوق دیگران با اصول چهل‌وششم و چهل‌وسوم قانون اساسی نیز با ایجاد نظام اداری صحیح مصرح در اصل سوم مغایرت دارد و قطعاً ورزش حرفه‌ای و قهرمانی را به گل می‌نشانند.

همچنین، هر چند در لایحه به «استقرار نظام کشف و پرورش استعدادها در ورزش» اشاره شده است، لکن بی‌توجهی به ورزش پایه نمی‌تواند به توسعه ورزش قهرمانی بیانجامد. به‌علاوه، «لغو فعالیت رشته‌ها و سبک‌های ورزشی در قالب فدراسیون‌ها، انجمن‌ها، کمیته‌ها و سایر تشکل‌های مربوط» - موضوع جزء «۱۰» بند «الف» ماده (۴) لایحه - با استقلال کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک و نیز فدراسیون‌های تابع دیگر وزارتخانه‌ها منافات دارد. ورزش حرفه‌ای و قهرمانی آنجایی است که توسط بخش غیردولتی و عمومی غیردولتی با حفظ حاکمیت ملی اداره شده و نقش دولت باید به برنامه‌ریزی، سرمایه‌گذاری، حمایت و نظارت و بسترسازی جهت درآمدزایی و کاهش وابستگی آنها به دولت معطوف شود.

۳. تضعیف ورزش بانوان

توجه به ورزش بانوان از این حیث ضرورت دارد که وضعیت کنونی آن در کشور ضعیف است؛ هم در حوزه زیرساخت‌ها، هم ابعاد چهارگانه ورزش تربیتی، همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای

ورزش بانوان با فقر زیادی مواجه است. پرداختن بانوان به ورزش نه تنها ضامن سلامتی جسمانی و روانی آنهاست، بلکه سلامت نسل بعد را نیز تضمین می‌کند. پرداختن به ابعاد قهرمانی و حرفه‌ای ورزش بانوان نیز یک الزام و ضرورت انکارناپذیر است. با این حال، لایحه در این باره سکوت کرده است و این زمینه تضعیف بیشتر ورزش بانوان را تشدید می‌کند.

۴. تشدید نابسامانی رسانه‌های ورزشی

رسانه‌های ورزشی نقش مهمی در جهت‌دهی بسیاری از آثار مثبت و منفی ورزش دارند. نقش رسانه‌های ورزشی در جامعه همانند شمشیر دولبه است که می‌تواند منجی ورزش کشور بوده و فرصتی برای توسعه ابعاد ورزشی ایجاد کند و یا مخرب ورزش بوده و با ایجاد فساد، تهدیدی جدی برای توسعه ورزش کشور باشد. مع‌الوصف، در لایحه نیز هیچ بندی از مواد به این مهم اشاره نشده است به گونه‌ای که گویا وزارت هیچ مسئولیتی را برای خود در این باره قائل نیست با توجه به کاستی‌ها و ضعف‌های بسیار در این خصوص ضرورت توجه قانونگذار بیش از پیش وجود دارد.

۵. تشدید مشکلات اساسی جوانان

اشتغال، ازدواج و مسکن سه ضلع مثلث نیازهای اساسی جوانان هستند که به وفور در اسناد بالادستی تأکید شدند. با توجه به اینکه وزارت ورزش و جوانان متولی اصلی «امور جوانان کشور» است ضرورت دارد این موضوع مورد توجه قانونگذار قرار گیرد. با این حال در لایحه ارائه شده هیچ توجهی به این موضوعات نشده است. علاوه بر این، احداث و اداره خانه‌های جوانان بسیار مبهم بوده و دولت هیچ‌گونه الگوی ساختاری از آن ارائه نداده است. این موضوع می‌تواند مانع پرداختن به رفع مشکلات اساسی جوانان شده و مغایر اصل چهل و چهارم قانون اساسی، سیاست‌های کلی مربوط و اقتصاد مقاومتی قلمداد می‌شود.



جمع‌بندی و پیشنهاد

لایحه از حیث توجه به آمایش سرزمینی ورزش، تقویت ورزش مدارس و بومی محلی، کشف و پرورش استعداد‌های ورزشی، تهیه و اجرای برنامه‌های بلندمدت در حوزه ورزش و توسعه دیپلماسی در ورزش مثبت ارزیابی می‌شود. با این حال، از حیث انطباق با اسناد بالادستی، برخی از مفاد لایحه در راستای تحقق اسناد و تکالیف بالادستی تدوین شده‌اند، لکن گاه‌با اسناد مزبور مغایرت وجود دارد و برخی نیز مغفول مانده‌اند.

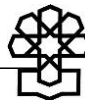
از حیث تأثیر نادیده گرفتن اسناد بالادستی در تدوین لایحه می‌توان گفت؛ تضعیف ورزش همگانی، حرفه‌ای و قهرمانی، ورزش بانوان، تشدید نابسامانی رسانه‌های ورزشی و تشدید مشکلات اساسی جوانان و به‌طور کلی افزایش ناهنجاری‌های فرهنگی و اجتماعی از پیامدهای عدم انطباق لایحه با الزامات اسناد بالادستی است.

با توجه به اینکه احتمال این موضوع می‌رود که تصویب این لایحه منجر به گران شدن ورزش و کاهش مشارکت مردم در برنامه‌های ورزشی شود، ممکن است در جامعه ایران که از معضل گسترش آسیب‌های اجتماعی و ناهنجاری‌های فرهنگی رنج می‌برند، باعث تشدید این موارد شود. توضیح بیشتر اینکه نسبت و همبستگی مستقیم و منفی میان ورزش و آسیب‌های اجتماعی وجود دارد به‌گونه‌ای که افزایش و تقویت در یکی با کاهش دیگری همراه است. در واقع به‌موازات افزایش و توسعه ورزش در کشور از میزان آسیب‌های اجتماعی کاسته می‌شود. توسعه ورزش و تسهیل دسترسی به آن در جامعه باعث سلامت رفتاری و فکری فرد و جامعه می‌شود. در چنین شرایطی گران شدن ورزش که نتیجه مستقیم نگاه اقتصادی و کسب درآمد در حوزه ورزش (از محل اماکن ورزشی) است از طریق کاهش مشارکت در ورزش موجب ایجاد زمینه

برای گسترش آسیب‌های اجتماعی می‌شود. در واقع گسترش ورزش رایگان و کم هزینه یکی از روش‌های پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی است که مورد تأکید اسناد بالادستی نیز هست، اما در لایحه به صورت جدی و پررنگ مورد توجه نبوده است. مخصوصاً واگذاری اماکن در اختیار وزارتخانه زمینه‌ساز وضعیتی که باعث سلب هرگونه امکان وزارتخانه برای انجام این کار است. علاوه بر این، کاهش مشارکت در ورزش باعث ناهنجاری‌های فرهنگی در جامعه می‌شود زیرا ورزش یکی از ابزارهای مهم پر کردن اوقات فراغت است و در نتیجه به میزانی که این ابزار کمتر در دسترس باشد امکان افزایش ناهنجاری‌های فرهنگی نیز افزایش می‌یابد.

با عنایت به عدم تطابق اسناد بالادستی، آثار منفی بر حوزه ورزش و جوانان و همچنین پیامدهای اجتماعی و فرهنگی، کلیات لایحه از حیث کارشناسی قابل دفاع نیست با این حال نظر به فقدان قانون مصوب مجلس شورای اسلامی برای امور ورزش و جوانان کشور در صورت پذیرش کلیات لایحه توسط قانونگذار، اصلاح لایحه باید در یک «چارچوب» معینی صورت گیرد. این چارچوب از این قرار است؛

- اصلاح مأموریت‌ها منطبق بر اسناد بالادستی.
- تعیین مؤلفه‌هایی برای ساختار و تشکیلات وزارت.
- الحاق الزامات مغفول مانده؛ رایگان شدن ورزش کشور و تسهیل دسترسی عموم به امکانات ورزشی، توسعه ورزش بانوان، توسعه ورزش پایه، گسترش زیرساخت‌های ورزشی با اولویت مناطق کم‌برخوردار، ساماندهی ورزش حرفه‌ای، ساماندهی رسانه‌های ورزشی و رفع موانع ازدواج جوانان.



منابع و مآخذ

۱. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
۲. سند چشم‌انداز توسعه.
۳. سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.
۴. سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه.
۵. سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر.
۶. سیاست‌های کلی سلامت.
۷. سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش.
۸. سیاست‌های کلی خانواده.
۹. سیاست‌های کلی جمعیت.
۱۰. سیاست‌های کلی اشتغال.
۱۱. سیاست‌های کلی تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی.
۱۲. مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی (نظامنامه فرهنگی ورزش کشور ۱۳۹۵).
۱۳. قانون برنامه ششم توسعه.
۱۴. قانون احکام دائمی توسعه.
۱۵. قانون مدیریت خدمات کشوری.
۱۶. قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت با الحاقات و اصلاحات بعدی.
۱۷. قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین.
۱۸. قانون سرباز قهرمان با الحاقات و اصلاحات بعدی.
۱۹. قانون مالیات‌های مستقیم با الحاقات و اصلاحات بعدی.
۲۰. قانون تسهیل ازدواج جوانان.



شماره مسلسل: ۱۵۳۸۵

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: اظهارنظر کارشناسی درباره کلیات: «لایحه اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان»

نام دفتر: مطالعات فرهنگی (گروه ورزش و جوانان)

تهیه و تدوین کنندگان: سینا کلهر، صادق ستاری فرد

مدیر مطالعه: سینا کلهر

ناظر علمی: ایروان مسعودی اصل

متقاضی: کمیسیون فرهنگی

همکاران: نرگس صادقی پور، سیدعلی کشفی، امیرحسین عربزاده

همکاران خارج از مرکز: —

ویراستار: —

واژه‌های کلیدی: —



تاریخ شروع مطالعه: ۱۳۹۶/۱/۲۱

تاریخ خاتمه مطالعه: ۱۳۹۶/۳/۱

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۳/۲